

La participació en el voluntariat com a eina per a la inclusió social

1- Introducció

El Centre d'acollida Convent dels Franciscans, dedicat a l'atenció a les persones en risc d'exclusió social i VIH, i la Residència Geriàtrica Municipal Zoilo Feliu, residència assistida i centre de dia, que atén a persones amb dependència, localitzades a la Bisbal d'Empordà (Girona), vam iniciar conjuntament un projecte social de voluntariat la primavera del 2013.

A partir d'aquí es va crear un vincle entre el Convent i la Residència Geriàtrica on es va veure que la interrelació entre els dos centres podia ser beneficiosa.

Des de l'equip del Centre d'Acollida Convent dels Franciscans hi havia la necessitat d'ampliar les relacions amb recursos de la població per poder fer un treball més complert i així crear nous vincles amb altres centres mitjançant voluntariats, que afavorís el seu procés d'inclusió social.

Per a la Residència Geriàtrica Zoilo Feliu va ser una oportunitat de potenciar el programa de voluntariat i millorar les relacions socials i intergeneracionals.

L'equip del Convent dels Franciscans volia que el voluntariat amb la residència fos una motivació dels propis usuaris i que sorgís dels seus propis interessos i necessitats. La residència geriàtrica necessitava en aquell moment més voluntaris per a que un nombre més gran de persones es poguessin beneficiar.

Així va començar aquesta relació entre entitats que a dia d'avui encara apostem per a continuar millorant i revaluant el projecte per a poder ser més beneficiós per a ambdós col·lectius.

Aquest article vol ser un resum de l'experiència que hem tingut durant aquests anys i dels resultats obtinguts de les avaluacions que hem anat realitzant.

2- Objectius

Objectiu general:

Potenciar la inclusió social de les persones amb VIH a través del voluntariat.

Objectius específics:

Potenciar la participació en l'oci.

Crear i mantenir la rutina del voluntariat.

Millorar l'autoestima.

Fomentar el valor de la responsabilitat.

Crear vincle amb la residència i amb els seu residents.

Crear una comunitat inclusiva i sostenible.

Disminuir l'estigma social de les persones amb VIH.

3- Mètode

El referent de seguiment del centre d'acollida detecta l'interès per part de l'usuari a través d'una entrevista de seguiment o del llistat d'interessos del model d'ocupació humana (MOHO). Li facilita el telèfon de la treballadora social de la residència per promoure l'autonomia en la gestió de les activitats i les tasques del rol com a voluntari.

Paral·lelament les dues entitats es posen en contacte a través de correu electrònic o telèfon per anar informant de manera paral·lela incidències o propostes de millora i un cop o dos a l'any es fan trobades conjuntes per a valorar els diferents aspectes del projecte per tal de millorar la participació i fer un seguiment més estret.

Per a la captació de nous voluntaris, la treballadora social i l'educadora social de la residència Zoilo Feliu van al centre un cop a l'any per a donar informació del recurs i de les necessitats de voluntariat que tenen en aquell moment.

Des de l'inici, s'han estat realitzant enquestes i llistat d'interessos a voluntaris i s'han anat registrant baixes i el motiu d'aquestes baixes en el voluntariat.

4- Resultats

Amb totes les enquestes que hem estat passant els resultats que hem obtingut des del 2013 han participat 21 voluntaris. D'aquestes s'han enquestat 12

persones. Els motius pels quals decideixen fer voluntariat són per ocupar i sentir-se útil. 7 voluntaris pensen que els servirà per sentir-se útil, 3 per conèixer gent nova i 3 per trobar feina.

De les 21 que han participat, s'han donat de baixa 18; 10 de les quals no van avisar a la residència per dir que deixaven d'anar com a voluntaris. Aquestes 10 va coincidir que van fer alta voluntària del Convent. 2 persones que van fer alta programada van continuar amb el voluntariat. 5 persones es van donar de baixa del voluntariat per altres motius i un ha mantingut el vincle a través dels anys després d'haver realitzat alta programada.

5- Conclusió

D'aquestes dades el que observem és que costa molt agafar l'hàbit de responsabilitzar-se i crear un compromís independent del centre d'acollida. També que els voluntaris amb familiars dependents poden tenir més el valor de sentir-se responsable en el rol del voluntariat.

Els residents que marxen del Convent per incompliment de la normativa o per alta voluntària no avisen a la residència per donar-se de baixa fet que pot indicar que l'equip professional ha de posar més èmfasi en potenciar el valor de la responsabilitat del voluntariat o bé que l'interès per aquesta activitat no és prou gran.

Concloem també que per aconseguir el seguiment del voluntariat amb la residència podríem passar enquestes trimestrals per avaluar si l'interès segueix sent el mateix. Aquest any la residència geriàtrica implementarà un registre d'assistència dels voluntaris que permeti expedir un certificat i pugui ser utilitzat en el currículum de manera que pugui motivar més als nous voluntaris.

Carla Vicente Grau, terapeuta ocupacional del Centre d'acollida Convent dels Franciscans de la Bisbal d'Empordà.

Dúnia Flores i Mollà, terapeuta ocupacional del Centre d'acollida Convent dels Franciscans de la Bisbal d'Empordà.

Mireia Punsí Ribugent, treballadora social de la residència geriàtrica municipal Zoilo Feliu de la Bisbal d'Empordà.

M^a del Mar Lavado Custals, educadora social de la residència geriàtrica municipal Zoilo Feliu de la Bisbal d'Empordà.